

KÖZLEMÉNYEK

Filiczki János Konrad Rittershausen házasságára írt versének autográf hamburgi kézírata. (A kritikai kiadás kiegészítése). Marta Vaculínová hívta fel a figyelmemet egy autográf Filiczki-kézíratra, akinek ezúttal is szeretném megköszönni, hogy átengedte nekem a vers közlését.¹ A kéziratot a Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg őrzi (*Supellex epistolica* 47, 357. oldal [eredeti oldalszám: CCCV]).² Filiczki alkalmi költeménye az altdorfi főiskola jogászprofesszorának, Konrad Rittershausennek (Rittershusius) a második házasságára készült, 1609. június 19-én.³ Az 1614-es bázeli kötetből már ismertük a vers egy javított, egy sorral kibővített verzióját.⁴ A vers átírásakor a kritikai kiadásnál követett elvek szerint jártam el, tehát a szavakat klasszikus alakjukra átírva közlöm, azonban itt meghagytam Filiczki központosítását. Kövér, dőlt betűkkel emeltem ki azokat a részeket, amelyeket Filiczki megváltoztatott az 1614-es kiadásban, és a módosított sorok bázeli szövegverzióját lábjegyzetben közöltem.

In nuptias secundas viri clariss[imi] Cunradi Rittershusii i[ur]is c[onsulti] gravissimi
et antecessoris Norici dignissimi et amici sui optatissimi

Lanificae Rittershusium ut videre sorores⁵
Maeonio cantu, criticaeque indagine virgae
In lucem revocare animas et reddere vitae,
Doctaque pectoribus scite solatia maestis

¹ Ld.: VACULÍNOVÁ, Marta, DANĚK, Petr, *Vita ceu harmonia. Jiří Carolides, A Poet and Composer between the Imperial Court and the New Town of Prague = Musicalia*, 14(2022), 6–32 (9, lj. 13). <https://doi.org/10.37520/muscz.2022.001>

² Ld. *Katalog der Handschriften der Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg, Supellex epistolica Uffenbachii et Wolfiorum – Katalog der Uffenbach-Wolfschen Briefsammlung, Band VIII, Erster Teilband. Katalog der Schreiber: AA bis M[ag.?] J. G. Musculus*, Hrsg. Nülüfer Krüger, Hamburg, Dr. Ernst Hauswedell & Co., 1978, 275. <https://resolver.sub.uni-hamburg.de/goobi/PPN891108831>.

³ MOLNÁR Dávid, *Versőrlő malomkőnek korpája? Filefalvi Filiczki János költői életműve*, Bp., Sárospatak, L'Harmattan, Tokaj-Hegyalja Egyetem, 2024, 296–297. <https://doi.org/10.56037/978-963-646-016-7>

⁴ FILICZKI DE FILEFALVA, Iohannis, *Carminum liber primus; Carminum liber secundus, sive miscella epigrammata*, Basileae, Typis Johannis Schroeteri, 1614 (RMK III 1130), 62–63. Ld. még a kritikai kiadást: FILICZKI DE FILEFALVA, Iohannes, *Carmina quae exstant omnia*, edidit, introduxit et commentariis instruxit David Molnár, Budapest, Reciti, 2023 (Bibliotheca Scriptorum Medii Recentisque Aevorum. Series Nova, 20), 161–162 (no. 177).

⁵ *Nigrae ubi Rittershusiadem videre sorores; 1-2 Lanificae ... cantu]* cf. Mart. 6, 58, 7–8.

- 5 Aptare et manibus promptis attollere lapsos:
 Infremuere trucem vindictam in morte parantes.
 Occidat illius consors thalami, occidat, aiunt.
 Consilium **cuivis, ridet fortuna serena**⁶
Dum fronte, in promptu est: sed vitam reddat ademptam⁷
- 10 Exanimi dominae et medicus se sospitet ipsum?
 Reddit: habent hoc ius vigiles in fata Camenae,
 Firmaque de Solymis haurit solatia lymphis.
 Carmine **Sunamitis** vivit post funera, vivit⁸
In dubiis rebus virtus spectata **bonorum:**⁹
- 15 Nec vestra ira potest (quicquid tentetis) amoris
 Munifici Christi largos praecludere fontes.
 Nomina iustorum aeternis incisa tabellis,
 Ante Dei faciem radiant: nec pluribus ullus,
 Ipsius scapulae valeant quam ferre, gravatur.
- 20 Sic quondam locuples rerum servator et auctor
 Dilectum Isacidem, gnatos, parvosque nepotes,
 Iactatos vitae per aperta pericula, vultu
 Aspexit placido, clavumque ad littora torsit
 Tuta, gravemque dolorem in dulcia gaudia vertit.
- 25 **Indicia ergo salutiferi sunt** certa favoris,¹⁰
 Hic quoties plagis Christus sua membra coerces.
 Ecce, dedit costam placide qui ferre revulsam,¹¹
 Illius in spacio vult iam frondere novellam.
 (Tanta Dei bonitas, benedictio tanta verendi!)
- 30 Frondeat o longum, **thalamique oneretur olivis,**¹²
 Cultorique suo fructus producat amoenos,
 Qui sint maiorum nulli virtute secundi,
Et sancta vincant **pietate** utrumque parentem!¹³
 Cetera connubii praeses, tu Christe, ministres
- 35 Et magis ac magis in sponsis tua dona corones!

Marpurgi faciebat gratulabundus
 Ioh[annes] Filiczki Scepusius Ungarus,
 baronum ab Hoddiegova praeceptor.

⁶ *Consilium in manibus cuivis, dum ridet Apollo; 8 ridet ... serena*] Ov. trist. 1, 5, 27.

⁷ *Et fortuna iuvat: sed vitam reddat ademptam*

⁸ *Carmine Thariades vivit post funera: vivit; 13 Sunamitis*] 2Kir 4, 3, 8–37.

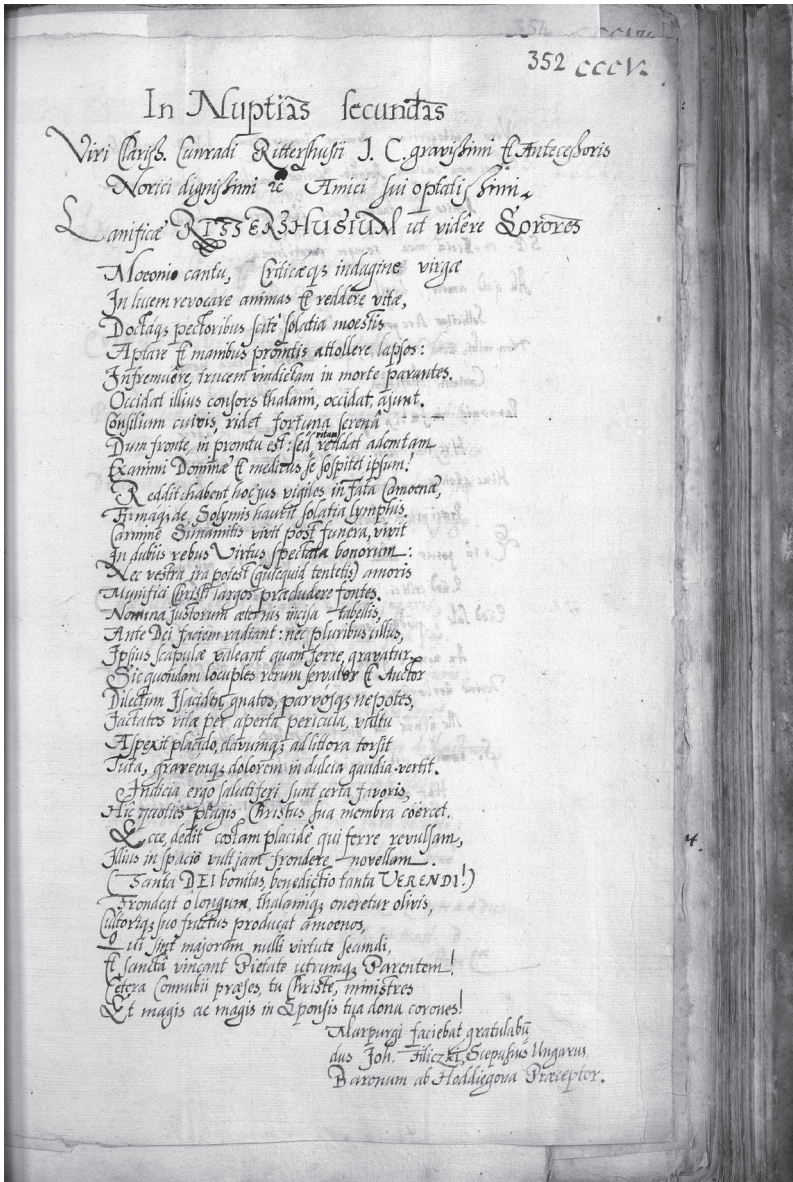
⁹ *Consilio magni virtus spectata lethronis:*

¹⁰ *Ergo salutiferi sunt symbola certa favoris;*

¹¹ A bázeli kiadásban a 27. sor után Filiczki betoldott egy plusz verssort: *Succiditque tori dulcem socialis olivam:*

¹² *Frondeat o longum: et laetis petat aethera ramis:*

¹³ *Indolis et vincant bonitate utrumque Parentem.*



1. ábra. A Filiczki-vers kézírata (Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg, Supellex epistolica, 47, 357)